

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 12. — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

LIKVIDACIJA ŽITNEGA REŽIMA

Minister za trgovino dr. A. Kramer je danes predložil Narodni skupščini zakon, s katerim se uvaja zopet svobodna trgovina z žitom in moko

Beograd, 9. marca. Narodna skupščina je včeraj nadaljevala proračunske razprave ter je sprejela proračun kmetijskega ministra za trgovino in industrijo. Obširen eksposo, ki ga je pri tej prilici imel o naši gospodarski politiki minister dr. Kramer, objavljamo na drugem mestu. Na večerni seji se je pričela razprava o proračunu ministra za šume in rude. Seja je bila sinči ob polnoči prekinjena ter se je nadaljevala danes dopoldne ob 9.

Pred prehodom na dnevni red je sporočil predsednik Narodne skupščine dr. Kramanudi, da je minister za trgovino in industrijo predložil skupščini načrt zakona o likvidaciji žitnega režima, z katerega zahteva najnost. Načrt je prevezel besedo minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer, ki je utemeljil svojo zahtevo po najnosti s krajšim govorom, v katerem je med drugim izjavil:

Vlada se je požurila, da zadovolji enočasno izraženje želje vaše in vse jugoslovanske javnosti. V njenem in svojem imenu vam predlagam po najvišji moči poslati predlog zakona o likvidaciji žitnega režima. Vsem našem žitnem režimu je nastal zastoj, ki je škodljiv tako za naše producente, kakor za vse naše gospodarstvo. Vi sami veste, koliko nepricakovanih dejstev in dogodkov se je pojavilo v razvoju splošne gospodarske krize, ki je nemalo povzročila, da ni bilo mogoče popolnoma izvršiti načrt, postavljeni z ustavnitvijo privilegirane družbe za izvoz agrarnih proizvodov. Vi veste, da so bili pri

izvajajužitnega zakona na eni strani veliki deli države, ki so morali prenašati težko stroške za to veliko akcijo, na drugi strani pa poljedelske pokrajine naše države zaradi organizatoričnih in statističnih napak v izvajajužitnega monopola in končno tudi ne najmanj zaradi težko pri izplačevanju denarja za nakup žita vse prej kakor zadovoljne. Zaradi tega je prišlo do tega, da so dane složni v zahtevi, naj se žitni monopol ukine, tako kraj, ki naj bi jim žitni monopol koristil, kakor tudi pokrajine, ki so morale prenašati težka bremena za izvajanje tega zakona. Polozaj zahteva, da se najde zdrav izhod iz sedanjih nemogočih razmer.

Zakonski predlog, ki ga predlagam v imenu kr. vlade, predstavlja posebno pravico kompromisno rešitev med interesimi posameznikov in prizadetim pokrajinem. Ta predlog osnovaja zopet načelo svobodne trgovine z žitom, pri tem pa vendar še vedno dopušča, da se na pravico načela izpoljujejo obveznosti napraviti žitorodnim pokrajinam in da se zagotovi pravilno plasiranje priljivo se velikega ostanka našega izvoznega žitnega presežka. Ta zakon naj bi služil do konca letosne žitne kampanje, kateri konec mora pomeniti definitiven zaključek režima, uvedenega v preteklem letu. Brez dvoma je, da je problem likvidacije današnjega žitnega režima zelo zapleten. Zato bom rad sprejet trezne in koristne pobude in predloge, ki bodo navedeni v teku razprav v odboru. V tem trenutku bi samo želel spomniti vas na dejstvo, da je treba skupinskim naporom in razumevanjem križajočih se splošnih interesov izdelovalci, ki bo dostojna plemenite zamislil.

Narodna skupščina je nato nadaljevala proračunske debati. Po sprejetju proračuna ministra za šume in rude se je pričela razprava o proračunu ministra za trgovino in industrijo. Minister g. dr. Albert Kramer je imel ob tej prilici daljši eksposo, ki ga je vsa zbornica poslušala z napeto pozornostjo in ga ponovno prekinjala z živahnim odobravanjem in pritrjevanjem.

V uvodu je g. minister opozarjal na ne-

stalnost v današnjih svetovnih gospodarskih razmerah, ki tudi nam onemogoča,

da bi si določili podrobnejši gospodarski program za daljšo dobo.

Omenjam je, kako skušajo vse države z vsemi mogočimi sredstvi preprečiti uvoz od drugih, obenem pa tudi z vsemi mogočimi sredstvi pospeševati izvoz lastnih produktov. Jugoslavija doslej ni poselala po takih drakonskih ukrepih in spada danes med države, ki posajo najmanj omejitev in ovin za svoboden trgovski promet. Toda v bodoči te politiki ne bo mogoče nadaljevati. V silobranu bomo morali tudi mi postopati proti tujemu blagu na enak način, kakor tujje države postopajo proti našemu. Dokler je inozemstvo kupovalo preveč naše kmetijske proizvode in zaposlovalo naše delavstvo, ki doma ni moglo dobiti zasluga, smo lahko liberalno puščali v svojo državo inozemske industrijske izdelke. Danes je položaj drugačen. Povsed se branijo našega žita in drugih kmetijskih pridelkov. Ljudje iz naših pasivnih pokrajin ne morejo nikjer v tujini dobiti dela in zasluga in izseljenici se vrata v vedno večjem številu. To nam nalaže dolžnost, da čim bolj podpremo in pospešujemo domačo podjetnost, da predelujemo sami svoje sировine in da domačo podjetnost zaščitimo s primernimi carinami proti nerealni konkurenči od zunaj.

V svojem nadaljnjem govoru (gornji del eksposaja) je obširno objavilo že današnje »Jutro«) je g. minister izjavil:

Vprašanje carinske zaščite

se predstavlja danes v docela drugi luč

kakor v prejšnjih časih. Staro pravilo je bilo, da je treba odpreti meje tujim industrijskim produkтом, da se na tak način zagotovi čim boljša prodaja domačih agrarnih pridelkov.

Ceprav je naša država po

svoji socialni strukturi poljedelska država, moram konstatirati, da je v okviru mednarodne trgovine slika nekoliko drugačna. V letu 1931, ko je celokupni izvoz naših glavnih poljedelskih pridelkov (žita, živine, vina, jajc, hmelja itd.) znašal le 51 odstotkov vsega našega izvoza, dodim je izvoz strošin in napol izdelanih proizvodov dosegel 49 odstotkov. Naš izvoz se je delil torej skoraj na polovico za vsako izmed obeh ljudi našega gospodarstva.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Industrijska investicija

lani ni bila velika in je beležila precejšnji padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovsko ministarstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati neizbežne interese nasprostva, ki obstajajo med posameznimi gospodarskimi podjetji in ministarstvom. Pripravljeno je, da bi spodbudili našo ekonomijo, da se izkoristi naša tehnologija in naša delovna snaga.

Naša država je vse bolj precejan

padec, kar je naravna posledica poslabševanja konjunkturnih razmer. Industrija v naši državi š

Kruh so jím odpovedali...

Nekaj misli o vedno hujši bedi in naraščajočem številu brezposelnih

Ljubljana, 9. marca.

Ob največjem, najstrahotnejšem vprašanju naših dni, bi morali pozabiti na vse druge. Do dna bi nas moralno preresti, vsi bi se morali zamisliti ter zresniti.

Najelementarniš je vendar borba za obstanek. Človeku smo dali ceno, z njegovim življenjem se po zakonih ne sme nihče igrati, zamisliti se pa moramo v to ceno človeka tudi tedaj, ko je ogrožena njegova življenska osnova, kruh. Kruh je pravilnega, brez njega si ne moremo misliti ničesar, iz kruha izvira energija, življenje ter je ustvarjalo vse življenskih vrednot.

Zato bi se morali zdrzniti ob strašni resnicam, da so milijoni prikrašani z kruhem, obsojeni v pogin. Odrekli so jih ga, ker baže ni več možnosti, da bi si ga lahko odkupili z delovno silo. Ima govorimo o brezposelnosti. Naštavljamo gola dejstva, od časa do časa kdo spregovori tudi s patetično frazo, vsi pa govorimo o krizi. Torej dejstva in fraze, na človeka smo pa vse pozabili. Ni treba sicer ničesar pretiravati in se tudi ne more: brezposelnost narašča in nihče je ne ve zazjeti.

Tovarna X je ustavila obrat, toliko in toliko delavcev so odpustili. Tovarna Y popolnoma ukine obrat, vse delavstvo odpuščeno. Množice gladujajočih se množe iz dneva v dan. Beda ne narašča samo v industrijskih revirih, temveč povsod. Ljudje obupavajo in propadajo. Bodonoč je eden boj črna. Nihče ne ve, ali ne pove, kaj bo, nihče ne ve izhoda.

Na množici leži nekaj skrivenostnega, kot da sluti, da se pripravlja nekaj nemavdnega, velikega, se strahotnega.

Razpoloženje med ljudmi je zdaj drugačno kot je bilo med vojno. Ko je vihrala vojna furija, je svetil skozi njen strahote žarek upanja, da se bodo ljudje prej ali silej izpametovali. Vojne strahote so bile nekako bolj kričeče, čeprav nič strašnejše od sedanjih. Zdaj pa vre pod nami, maje se ves svet od znograf na ven, kot da grozi izbruhi vulkan. Takrat je bilo zlo očitnije, ljudje so se boli zavedali, kje končini, zdaj se pa mnogi sploh zla ne zavadejo, čeprav je še hujše. Kot da hočejo zagnati podzemsko bobnje z divjo brezkrnostjo, kot da plešejo na ognjeniku. Ljudje so omamjeni. Nihče ne more in noče več misliti.

Seveda ve sleherni povedati, da ni brezposembno, temveč izredno važno, da v svetovnem gospodarstvu ni nekaj v redu. Toda nihče ne ve ali noče vederi, kaj ni v redu. Mnogi tudi hočejo vso stvar še bolj komplikirati, ter obrniti vse tako, kot da teži krivda samo na višjih silah in da se ne more nič spremeniti. Če pa že kaj spremnjam, je treba po njihovem mnenju počenati takšne stvari, kot jih dela potaplja-

joči se, ki se lovi za bilke.

Stvar je pač tako vražje komplikirana in nihče ne sme vedeti, da ni dela same zaradi tega, ker so se nakopile vrednote, ki so jih ustvarjali tisti, ki jih zdaj najbolj pogrešajo, ustvarjene tistim, ki ne vedo o njimi kaj početi.

Ugotavljajo vzroke in učinke ter dejstva, toda kdo se nad njimi tudi resno zamisli? Kdo se čuti odgovornega in poklicnega, kdo se zaveda, da drvimo vedno bolj pogubi naproti? Kdo šteje žrtve, ki jih je iz dneva v dan več, kdo čuti dovolj globoko, da najboljši del ljudstva krvavi?

Toda vse to se dà maskirati z lepimi besedami, mamiljivimi obljubami in jalovimi tolzabami. Hočeš nočeš te preprčajo, da ni nič resnega na stvari, da je vse prehodnega značaja in da se že obrača na bolje. Vendar pa mora biti stvar vseeno globlja. Delavstvo dan za dnem trepeta za košček kruha, množice brezposelnih se množe hitreje kot so se nekdaj žrtve kuge, zmeda je eden boj hujša, ljudje izgubljajo upanje in zaupanje ter nihče ne more preprečiti, da bi se jim ne vsiljevale razne misli.

Ali naj obtožujemo zdaj, ko je vsa stvar takoreč v teku? Morda se res ne da več nič izpremeniti. In če govorimo, je to potrebno načivati zato, ker nihče ne sme prezreti dejstev. Nihče ne sme več mižati pred zlom in vse še moramo zavedati, da so brezposelnici obsojeni na počasno umiranje. Odrekli so jih kruh, odrezali so jih od življenja. Nihče jim ne ve pomagati. Nihče pa tudi ne povzdigne glasu zoper to, ne pove, da je prav zločin odpovedani kruh ljudem, ki so ustvarili toliko dobrin, da jih zdaj preostaja ter jih ne more nihče več razpečati. Nespatmetno se zdi, uničevati dobrine, nikomur se pa ne zači nič čudnega, če so obsojeni v pogin ustvarjalci teh dobrin. Nihče se ne čudi, da mora baš delavec doprinashi največ žrtev in da so te žrtevne reda poedinim govornikov.

Delavcu se zdi bistvo problema v tem, da ne istoveti pojma krize in brezposelnosti tako strogo. Misli naravnno, da bi moral imeti vseeno še vsaj toliko časa pravico do kruha, dokler so tu dobrine, ki jih je ustvaril. Kajti sledovi in sadovi njegovega dela so ostali, zakaj bi potem takem ne ostal zanj še kruh? Zakaj mu je takoj z delom odpovedan tudi kruh?

Vidimo, da zlo ni tako enostavno in tako milo, da bi ga smeli omenjati kot nekaj samo po sebi umevnega. Vsi smo odgovorni in vsi poklicani ter vseh se na tise. Če nismo prizadeti neposredno, ako gledamo na stvar iz sebičnega stališča, smo pa posredno. Ako tripi del Človeštva, bo morala trpeti prej ali silej prav tako občutno celota. Problem brezposelnosti še daleč ni sportni ali modni problem.

Pomlad se nam obeta

Sponiad se bo treba več jesti --

Ljubljana, 9. marca.

Ni čuda, da nam je zadnje čase že začelo primanjkovati celo obetov, in da so obljube sploh izgubile praktično vrednost. Sicer se ljudje zadovoljni tudi brez obljub in jih prav lahko pogresajo, toda ponudila je da nam najlepša prilika, da osrečimo ljudi še bolj. Pomislite, pomlad se nam obeta, kar pomeni dandanes celo mnogo več kot v starih početnih časih.

Pomlad se navadno začne po 40-danskem postu, letos se bo pa seveda mnogo prej, ker se pač vreme ne more oziрат na razne pose. Zato je tudi začetek sponiad tako velikega pomena, saj pomeni topla pomlad ljudem v teh časih več kot sploh smejo prisluhovati. Ni treba govoriti npr. o kuriru, saj so ga ljudje celo lahko pogresali vso zimo, mnogo večnje pa je, da jih spomladni sploh ne bo treba več jesti. Ta prelepa navada je prešla od pesnikov, ki so že zdavnaj izumrli, zdaj na navadne zemljane. Ko se poženjo plitki in prvič toplo poškilti solnice, strugi med etrom nekakšen nebeski nektar, pa se postaviš kje v solnčnem zatišju, odpreši široko usta ter se potrepiš po trebuhi — no, kaj pa še hočete več. Dovolj je pomlad, samo, da so ljudje prebili zimo! Na zimo se navadno sklicujemo na socijalni čut itd., čes, kaj naj počno ljudje pozimi brez kruha, spomladi pa odpadejo vsi takšni predsedniki, vse se dobre zavedajo, da je dovolj, če ptički po in rožice cveto, saj pravimo, kaj pa še hočete več.

Zato je razumljivo, kako smo se razveseli včerajšnjega solnca in pomladnih sipej, da je zavladalo povsod nepopisno veselje, ter so ljudje na vseh koncih in krajih občali trebuhe na klin. Občalovati pa je seveda treba, da temu zgledu niso še sledili vsi, toda začetek je storjen in tudi takšen začetek pomeni polovico uspeha.

Kar se tiče rožic, še ne moremo govoriti o njih, toda za zdaj so dovolj pomladni obeti in razpoloženje, zadovoljili smo se pa tudi z nepopisnimi poplavami. Morda je tudi kdo utonil, toda to ni važno, glavno je, da skupni sneg takoreč na stroške višjih sil. Baje so celo na Atlantskem oceanu ujeli signal SOS, kar ni čuda, saj so včeraj pri nas na vseh koncih in krajih klicali na pomoč, vendar pa na nepravilni valovni dolžini ter signali nisi dosegli zaželenjene cilje.

Ker je bilo včeraj popoldne že precej toplo in so bili izpolnjeni tudi vsi drugi pogaji za plavalni sport, zato pa ni nič nemavdnega, da je skusala pri Prešernu neka dama prelavati jezer, da bi prispevala na most, baje pa ni plavala prostovoljno, kar mirno je obležala v luži, kakor je padla, da pa ni utonila, je pripisovali dejstvu, da je bila včeraj po mestu v vseh jezerih tako gošča voda, kakršna je v Mrtem morju.

Reševalna akcija je bila seveda široko razpredelana in so povsod hiteli na vse pretege zajemati in odvajati brozgo, ki je je bilo kljub temu eden boj več. Zgodilo se je

tu in tam precej manjših in večjih nezgod, najhujša je pa bila gotovo tista v Zvezdi. Neki vpokojence je hotel proučiti barometrsko stanje in je krenil na ekspedicijo k vremenski hišici. Kdor je bil včeraj popoldne v Zvezdi, ve dobro, kaj pomeni takšna ekspedicija. Zvezda se je nameščala v barje. Možak je zabredel v takšno močvirje, da ni mogel več ne naprej ne nazaj. Obupano se je oprl na palico in čakal žalostnega konca. Dolgo se ni mogel niti opoguniti, da bi poklikal na pomoč. Ko je sprevidel, da sneg še ne bo tako hitro sklopel, je začel obupno kriliti z rokami, kot da je hotel zleteti. Vendar ponovni ni bilo do nikoder. Končno so prišli njegovi tovariši, ki so tudi zanimali za vremensko hišico. Izvlekljili so ga že vsega premirejti iz luže.

Vsi pa seveda niso tako rahločutni in je neki možak ležal včeraj popoldne v Hrastovi ulici v najhujši luži. Baje je bil pijan, nekdo je pa tudi trdil, da je bil laben, toda to je brezpomembno, glavno je, da imajo ljudje zabavo. In zabavali so se imenito. Zbrali so se od vseh strani tja do Trnovega in Mestnega trga, možak namreč ni hotel vstati, ter so ga ljudje precej čas občudovali v kopeli. Pomlad pa ne vpliva na vse ljudi enako, in nekateri bolj prevzame. Kot rečeno, na nekateri vpliva kreplino, nekaj jih bo pa seveda, ki bodo raje kar obležali po kakšnih zakotnih ulicah, kot bi uživali solnce z odprtimi ustimi in se tolzali s še boljšimi časi.

Glavno pa je, da z nastopajočo pomladjo zavrla splošen optimizem. Ce ne bomo govorili o rožicah itd., nam pa gotovo ne bo treba več npr. o brezposelnosti in ne o ustavljanju industrijskih obratov. S pomladno sezono se začne veselo počitnice, ljudje gredo uživati radosti v naravo, s čimer so opravljeni vsi pereči problemi.

Opozorilo prebivalstvu

Ljubljana, 9. marca.

Kraljevska banska uprava doznavala, da nekateri zastopniki že nabirajo člane za življensko in drugo zavarovanje pri registriranih zadruži z omejeno zavezjo v Ljubljani »Hitra pomoč«.

Kraljevska banska uprava ugotavlja, da »Hitra pomoč« še nima po §93, zadružnega zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70 in § 1. zavarovalnega regulativa, min. naredbe z dne 5. marca 1896, drž. zak. št. 31, predpisanega oblastvenega dovoljenja ter radi tega svari prebivalstvu pred vplavljanjem kakršnihkoli prispevkov bodisi na rok zastopnikom, bodisi po položnični poštni hraničarico.

Neizkušena žena govorila vedno o svojem možu, izkušena pa o prijateljicah.

Za zaščito čevljarske stroke

Ljubljana, 9. marca.
Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je prejela številne spomenike in pritožbe iz vrst čevljarskih obrtnikov proti popravljalcem, ki jih ustavljajo Baťa, ter proteste proti podelitev koncesije za tvornico čevljiv imenovani tvrdki. O stvari je razpravljali zbornični obrtni odsek na svoji seji dne 1. marca. Predvsem je ugotovil, da številne predstavke s strani zbornice in drugimi korporacij niso rodile začenjene uspehe pri akciji proti ustavljanju popravljalcem tvrdki Baťa. Brez uspeha so ostali tudi mnogi protestni shodi, čevljarskega obrta in industrije, usnjarskega obrta in industrije, kateri tudi trgovata s čevljivom, ki so se vršili v raznih mestih naše države.

Ker je pogodarski položaj čevljarskega obrta naravnost obopen in ker bi bili s propadanjem domačega čevljarskega obrta in industrije občutno oskodovani tudi interesni usnjarskega obrta in industrije in ker tudi trgovina, ki ni razpečevala samo Baťinim izdelkom, s polnim interesom in simpatijami spremila borbo čevljarskih obrtnikov za njihovo ekzistenco, je obrtni odsek Zbornice za TOI soglasno sklenil, da se priredi v Celju, dne 18. marca ob 9. uri dopoldne v dvorani hotela Union, veliko manifestacijsko zborovanje predstavnikov čevljarskega in usnjarskega obrta in industrije ter čevljivom, ki so se vršili v raznih mestih naše države.

Ker je pogodarski položaj čevljarskega obrta naravnost obopen in ker bi bili s

rana vkljub vladajočim razmeram prav dobro napolnjena. To pa je razveseljivo znamenje, ki dokazuje, da je Učit. pev. zbor z žalovo vztrajnostjo in doslednim umetniškim delom dosegel pri najširšem občinstvu spoštovanje in popularnost.

—č.

Jugoslavija na milanskem velesejmu

Trgovinski muzej Zavoda za posvanje zunanje trgovine v Beogradu obča, da se bo naša država, kakor lani tudi letos oficijelno udeležila mednarodnega velesejma v Milatu, ki se bo vršil od 12. do 27. aprila. Blagovni vzorci bodo razstavljeni v našem nacionalnem paviljonu, ki je zgrajen v te svrhe že lansko leto.

Stroški za prostor v paviljou in prevoz od Beograda do Milana in nazaj nosi muzej za vse firme, ki želijo razstaviti samo vzorce svojih proizvodov za prodajo na veliko in v svrhu propagande naše izvozne trgovine na italijanskih tržiščih. Ker ni v nacionalnem paviljonu dovolj prostora, da bi se moglo poleg razstavljalcem na veliko dobiti mesto tudi za prodajo na drobno, morajo tvrdke, ki želijo prodajati svoje proizvode tudi na d-robno, v svrhu propagande in reklame za svoje proizvode razstaviti v nacionalnem paviljonu samo vzorce teh proizvodov, dočim morajo za prodajo na drobno najeti prostore v drugih paviljonih, pri čemer morajo naravnino same prevzeti stroške za primerne prostore, prevoz v zavarovanje. Prav tako morajo imeti tudi svojega zastopnika pri blagovni, ki je namenjeno za prodajo na drobno.

Ker predstavlja Italija za eksport jugoslovenskih proizvodov eno izmed najvažnejših tržišč, bi bilo želelo, da naši producenti in izvozniki akcijo ministra trgovine in industrije, odnosno Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in trgovinskega muzeja s svojo udeležbo na velesejmu najzadljavnosti podprejo. Razstavni material je poslati »Trgovinskemu muzeju, Beograd. Miloša Velikog 29« najpozneje do 20. m. docim je poslati prijavo za udeležbo na merodajna mesta.

Drevi ob 20. vprizori naša drama Mišoševičeva komedija Jubilej v režiji prof. Šesta v premierski zasedbi z red. A.

Glembajevi. V drugi polovici lanske sezone je imela hrvatska drama Glembajevi v režiji g. dr. Branka Gavella brezvredna največji uspeh na našem odru. Režiser dr. Branko Gavella je sedaj zopet gost naše drame in prvo delo njegovo je bilo, da je ponovil z ansamblom drama Glembajevi. Prva letosna vprizoritev je izvrstne drame bo v petek 11. t. m. Predstava je za red D.

Za soboto napovedana dijaska dramska predstava odpade, ker je ga Medvedova v bolna in njeni vloge ni mogoče zvesti.

sko trgovino in konzum vina poživimo. Iz teh razlogov vabimo vinogradnike in vino trgovce, kateri tudi izdelovalce strojev, orodja, umetnih gnojil in drugih sredstev, ki jih rabi vinogradnik in kletar, da sodelujejo na II. banovinski vinski razstavi in vinskih sejmih v Ptiju s svojimi proizvodi. Vsa pojasnila daje vinarsko društvo in starek kmetijski referent v Ptiju.

Beložnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 9. marca katoličani: Frančiška, Danimir, pravoslavni 25. februarja: Tarasije.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Bo že zopet bolje! Splošno žensko društvo občen zbor ob 16. v

VELESENZACIJA!

VELESENZACIJA!
V Ljubljano prideta slavni baritonist, kralj pevcev
LAWRENCE TIBBETT
GRACE MOOR

Primadona slovite Metropolitan opere v New Yorku

Dnevne vesti

— Izpremembe v državni in banovinski skupbi. Imenovani so: za sekundarija pri javni ženski bolnici v Novem mestu sekundarij javne bonice v Celju dr. Mihal Červinka, za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Sv. Uršljan pri Ptuju praktični zdravnik v Ločah dr. Pavel Lautner, za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Velika s sedežem v Mariji Snežni bivši ukrizni zdravnik zdravstvenega okrožja Vitanje dr. Stanko Silan, za banovinskega uradniškega pripravnika pri sreskem cestnem odboru v Murski Soboti, kjer bo vršil posle tajnika Ljudevit Marič, za banovinskega pomožnega knjigovodjo banovinski uradniški pripravnik pri banski upravi v Ljubljani Vinko Hrovatin, za banovinskega pisanja banovinski uradniški pripravnik pri banski upravi Josip Lavrič, za banovinskega ekonomskoga uradnika v javnem bolnici v Celju banovinski ekonomski pripravnik Joško Peršuh, za banovinskega pomožnega knjigovodjo pri banski upravi banovinski uradniški pripravnik Branko Čejan, za banovinskega tehnika pri tanasi upravi banovinski uradniški pripravnik Franc Bidovec, za policijskega nadzora Ljubljana pri policijski upravi v Ljubljani policijski stražnik I. razreda Ivan Gec, za policijske stražnike III. razreda pri upravi policije v Ljubljani policijski stražniki pripravnik Karl Jelenčnik, Ignacij Likar in Ivan Smolnikar, za zaščitno sestro pri zdravstvenem domu v Murski Soboti zaščitna sestra uradnica-pripravnica istotam Antonija Arko; premeščeni so po potrebi službe: zaščitna sestra uradniška pripravnica pri zdravstvenem domu v Rogatcu Antonija Jaklič k zdravstvenem domu v Cerknici, zaščitna sestra pri zdravstvenem domu v Cerknici Pavla Jazbinšek k zdravstvenemu domu v Rogatcu, arhivski uradnik pri banski upravi Pavel Lavrič k sreskemu načelstvu v Radovljico, arhivski uradnik pri sreskemu načelstvu v Radovljici Mirk Vizjak, ki je obenem pomaknjen v višjo skupino, k sreskemu načelstvu v Krškem in arhivski uradnik pri banski upravi Ignacij Samec k sreskemu načelstvu v Radovljico; vpokojena stastna sestra uradniška pripravnica pri zdravstvenem domu v Rogatcu Antonija Jaklič k zdravstvenem domu v Cerknici, zaščitna sestra pri zdravstvenem domu v Cerknici Pavla Jazbinšek k zdravstvenemu domu v Rogatcu, arhivski uradnik pri banski upravi Pavel Lavrič k sreskemu načelstvu v Radovljico, arhivski uradnik pri sreskemu načelstvu v Radovljici Anton Hrvatin, sprejet je ostavka, ki jo je podal na banovinsko službo sekundarij pri javni bolnici v Brežicah dr. Anton Ravnikar; odpuščen je iz državne službe policijski stražnik pripravnik pri upravi policije v Ljubljani Josip Kralj.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bila vpisana zdravnica volonterka v Ljubljani dr. Božena Zajec.

— Lekarna se odda v najem. Uprava banovinskega zdravilišča Doberna pri Celju odda v najem za dobo dveh let sezijsko lekarino. Ponudbe je treba predložiti upravi do 31. 3. t. m.

— Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Mariboru je uvelio postopanje, da se proglaša za mrtve posestnik v Puconih Janeš Kodila, delavec v Gomilici Alojz Senekovič, posestnik v Mezgovcih Ivan Plohl, posestnik v Lukavcih Franc Novak, posestnik sin v Laniči vasi Janez Koren, posestnik v Melincih Andrej Marčič, delavec v Krčevini pri Mariborju Ivan Hojs, delavec istotam Franc Januš, poljedelec v Gradiščah Ivan Gabrovec, železniški delavec v Pokoših Štefan Blatnik, delavec v Laporju Franc Cintauer, viničar v Vinički gori Franc Koletnik, delavec v Šmartni na Pohorju Martin Repnik, delavec pri Sv. Primužu nad Vučenico Franc Dobnik, mizar v Pokošu Vincenc Mok, delavec v Mariboru Josip Kosar, najemnik v Grajensku Janez Zavec, viničarski sin v Gorici Franc Klaneček, mesar v Spod. Hočah Honrad Sernek (Zernec), poštni uslužbenec v Mariboru Adolf Jager, posestnik v Repišči Andrej Kmetec, posestnik pri Sv. Primuži Alojzij Kremljak, posestnik v Sedlaku Matevž Vidovič, poljski delavec v Gorici Miha Šeruga, viničar v Gradiščah Jožef Klinec, delavec v Poličanah Franc Fičavž, delavec v Komarom Ignac Podgoršek, lončar v Osluševcih Tomaž Janečič, krojač v Zabjeku Janez Javnerik, mlinar v Bakovcih Anton Možir in viničar v Spodnjem Poljskem Blaž Skerbič. Vsi so odšli začetkom vojne na bojišče, pa se niso vrnili.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravsko banovine« št. 91 z dne 9. t. m. objavlja pravilnik o cenzuri filmov, pravilnik o povajaljanju potnih stroškov šumarskih uslužencev pri upravi državnih gozdov, razglas o ljubljanskih velesejih kot uradno priznanih razstavah. 6 objav o pobiranju občinskih troškarjev za leto 1932, in abecedno kazalo za drugo polletje 1931.

— Naležljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 21. februarja je bilo v dravski banovini 10 primerov tifuznih bolezni, 54 škrlatinke, 188 ošpic, 2 naležljivega vnetja možganov, 148 davice (umrl 7), 51 dušljivega kašlja, 21 šena (umrl 1), 3 otročične vročice (umrl 1), ter po 1 krčevite odrevenelosti, vrančičnega prisada in vnetja primševne slinavke. Od 22. do 29. februarja je pa bilo 8 primerov tifuznih bolezni.

GLASOVITI NAUONI GRAFOLOG KARMAH

63 škrlatinke, 372 ošpic, 3 naležljivega vnetja možganov, 48 dušljivega kašlja, 148 davice (umrl 7), 21 šena (umrl 1), 2 krčevite odrevenelosti, 4 otročične vročice (umrla 1) in 2 vnetja primševne slinavke.

— Akeja Zvezde kinematografov. Predsedstvo Zvezde kinematografov objavlja: Zvezza je sprejela spomenico, ki jo je podpisalo več sto uslužencev, naj napre vse sile, da se 15. t. m. ne zapro kinematografi, ker bi ostali mnogi usluženci brez kruha, kar bi bil za tem hujši uarec, ker vlada že itak velika brezposelnost. Nameščenci izjavljajo, da uvidevajo težak položaj svojih delodajalcev in so tudi od svoje strani pripravljeni apelirati na merodajne krogce, naj upoštevajo upravljene prošüje kinematografov, ker je njihovo obravvanje zaradi splošne gospodarske krize v celoti ogroženo.

— Pomlad ne odlaša

Ne odlašajte tudi Vi. — čas je za nabavo pomladanske obleke, površnika ali trench-coata. — Naš atelje Vas obleče elegantno in najceneje.

Drago Schwab, Ljubljana

— Dražba lovov. Lovi krajevnih občin Griblje, Dolnja Podgora, Dragatuš, Šenj vrh, Stari trg in Vinica se bodo oddajali v zakup za dobo od 1. aprila 1932 do 31. marca 1935 odnosno od 1. januarja 1932 do 31. decembra 1934 v petek 18. t. m. ob 9. pri sreskem načelniku v Crnomlju. — Lov občine Radovica bo oddan v zakup za 6 let v sredo 28. t. m. ob 10. v uradu sreskega načelnika v Metliki. Lov krajevne občine Šentvid je boddan v zakup za 5 let na javni dražbi v uradu sreske izpostave v Škofiji Loka 23. t. m. ob 10.

— Reprezentativna palata PZ v Splitu. 22. t. m. bo v Splitu seja Pokojninskega zavoda privatnih nameščencev, ki ji bodo prisostvovali tudi delegati centrale iz Ljubljane. Na seji bo definitivno rešeno vprašanje zgraditve reprezentativne palate PZ v Splitu, za katero je že kupljeno stavbišče sredi mesta.

— Umetniška Matica. Edicije za 1931 bo do prejeli člani tekmo meseča po poti. Načrt za 1932 bo priložen pošiljnici. Nekateri izzrevani člani še niso dvignili svojih dobitkov. Za člane, ki so se zanje javili, jih bomo hrani, event. na željo razpoložili, ostali dobitki pa zapadejo po 12. marcu.

— Božidar Jakac. Vsem naročnikom monografije slikarja Božidarja Jakca javljamo, da je knjiga v tisku. Radi zamudnega in preciznega klišarskega in tiskarskega dela, ki ga zahteva taka knjiga, se bo izdanie nekoliko zaksnelo, tako da bomo pričeli razpoložiti knjigo še v aprili. Ob tej priliki pozarjam vse ljubitelje naše umetnosti, da se še vedno lahko naroča na te lepo delo. Knjiga, ki jo bo uredil esejist dr. Karel Dobida bo obsegala polet teksta ca 80 celostenskih reproducij na najfinješem papirju ter eno barvno prilogu in bo v platno vezana. Cena v prednaročilu je 90 Din. Naročnike sprejema Umetniška Matica v Ljubljani.

— Oddaja zgradbe postajnega poslovnega Rateče-Planica se bo vršila potom oferitve licitacije dne 15. aprila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, načrti, proračuni in pogoji pa pri istem oddelku.

— Dobave. Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave vijakov. — Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. — Dne 6. aprila se bo vršila pri smodniščici v Kamniku licitacija glede dobave 180 m³ smrekovih hlodov. — Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa v smodniščici v Kamniku. — Dne 23. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande državne divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 1800 ton premoga. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.

— Prodaja lesa. Direkcija šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 29. t. m. ponudbe glede prodaje lesa. Oglas in pogoj so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

— Smrtna kosa med ameriškimi Slovenci. V Chicagu je umrla po šestmesečni mučni bolezni Marija Kaplerjeva. — V kraju Conneaut, država Ohio, je 8. februarja ztraj umrl Janez Ljubič, ki je podlegel pljučnici. Pokojni je bil star še 43 let, doma je bil iz vasi Vinji vrh, fara Bela cerkev na Dolenjskem, kjer žive njegovi roditelji. V Conneautu je zapustil ženo in pet nepreroskrbljenih otrok, v Clevelandu pa tri odrasle hčerke iz prvega zakona. Pokojni je bil 5 let v Ameriki. — V Detroitu je umrl Josip Šuštaršič. Pokojni je bil rojen v Ameriki, zapustil je ženo in tri otroke.

— Vreme. Vremenski napovedi pravi, da bo spremenljivo, oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Skoplju, drugod pa oblačno. Jasna temperatura je znašala v Skoplju in Zagrebu 7, v Ljubljani 6,2, v Sarajevu 5,1, v Beogradu 5, v Mari-

— li Največji promet v Ljubljani je gotovo na francoskem mostu; zaradi tega bi bilo tudi treba, da bi na njem vedno najprej skidali sneg, kar bi ne bilo zvezzano s takoj velikimi stroški, saj sneg lahko zmetojo kar v Ljubljano, ne da bi ga bilo treba odvajati. Včeraj je bil ta most popolnoma pod vodo, požiralniki so najbrž zamolčeni. Če ima mostišče sploh kanalizacijo, sicer pa tako gosta brozga sploh ne more odteči skozi požiralnike. Priznati je treba, da so delavci skidali zadnji sneg v večine ulic zelo hitro in da niso mogli biti obenem na vseh koncih v krajih, toda na francoskem mostu bi vodstvo vseeno ne smelo pozabiti.

— li Brezposelnost v preteklem tednu. Pretekli teden je število brezposelnih v Ljubljani zopet naraslo. Iz statistike borzidel je razvidno, da se je število brezposelnih zopet pomnožilo za nad 100. Dočim je bilo zadnji teden 3741 in sicer 2664 moških (poprep 2583) in 1197 žensk (poprep 1160). Za enkrat ni računati z izboljšanjem položaja, ker se zaradi neugodnega vremena ne more pribeti z nobenimi javnimi deli in tudi stavbna sezona se bo zaradi pozne zime nekoliko zaksnila. Nasprotno je računati s povečanjem brezposelnosti, ker tu di kartonarna tovarna Bonac v Kolicevem pretekli teden odpovedala delavcem ter preneha že prihodnji ponedeljek obravnavati. S tem bo prizadetih okrog 300 delavcev.

— li Današnji živilski trg. Današnji živilski trg je bil dobro založen. Polne so bile stojnice mesa, precej je bilo tudi zelenjava, zlasti uvoženo. Meso je še vedno po ceni, goveje so prodajali od 10—12, govedino pa od 8—10 t. m. in 6—8 II. vrste. Kg telitne stane od 10—14 po kakovosti, svinsko meso pa od 12—16 Din. Ugodna letina jabolk se pozna letos še v pozni sezoni. Na trgu je bilo dovolj jabolk, ki jih prodajajo od 3—4 slabše, od 5—7 boljše vrste, namizna jabolka pa tudi 4 Din, istotako tudi kuhane, kg surovega masla stane 24 Din, istotako tudi kuhane, kg goriškega radija 10—14, kg domačega motovilca 14—18, kg cvetače 5—7 Din, pomaranče od 1—2 Din komad itd. Na trgu je bilo še precej kupčje.

— li Neizprosna smrt je posegla v rodino uglednega ljubljanskega zdravnika dr. Ljudevita Merčuna in mu ugrabila ljubljeno ženo Ančko, mater treh otroččkov. V večnemu počutku položev vzorno ženo in skrbno mamico v petek. Pogreb bo ob 15.30 izpred mrtvaške veže splošne bolnice. Boditi ji lahka zemlja, ugledni rodbini ob težki izgubi naši najskrnejše sožalje!

— li Zaključek sezone na draselj SK Ilirije. Uprrava draseljca prosi abonente omarice, da še tokom tega tedna izpraznijo omarice in odnesajo draselke in morebitno drugo svojo lastnino, ker bo garderoba od nedelje zaprta in uprava potem ne more več odgovarjati za tujo lastnino.

— Draseljce se preuredi takoj za tenisko sezono, ki se prične okrog velike noči. Razpis teniškega abonnementa za sezono 1932 razpoliže teniška sekcija SK Ilirije že te dni.

— li Čiščenje ulic in kidanje snega. Za čiščenje ulic in kidanje snega po mestu je mestna občina mobilizirala vse svoje stalne delavce, poleg tega pa največ 180 brezposelnih. V zadnjih treh dneh je cestno nadzorstvo izplačalo za kidanje snega okrog 50.000 Din. Kidanje snega bo veljalo občino ne 50.000 Din, ker so ga nekateri ceste in ulice v mestu še polne.

— li Zanimivo predavanje o Nemčiji. ZKD prirede v marcu in aprilu nekaj predavanj o aktualnih problemih in gospodstvu in politike. Prvo predavanje bo v petek 11. t. m. ob 20.15 v kazinski dvorani. Predaval bo sodnik dr. Stojan Bajt. — O Nemčiji na predvečer predsedniških volitev. Predaval, ki se je pravkar vrnil z daljšega študijskega bivanja v Nemčiji, bo opisal sodobne politične pokrete v Nemčiji in njih vpliv na Evropo. Predavateljova potrica v Nemčijo v časopisu so vzbudila veliko pozornost in zato bo predavanje tik pred predsedniškimi volitvami v Nemčiji gotovo zanimiv doprinos k razumevanju nove Nemčije, ki nastaja. Stevilno vstopnic je ozemljeno in zato priporočamo občinstvu, naj si jih nabavi v predprodaji (sedež 3. stoječe 1 Din) v tajništvu ZKD, Kazina II. nadstropje, telefon 2123.

— li Butare za cestno nedelje so prispele že danes na trgu, čeprav je do cestne nedelje še polnih 10 dni. Ob tromostju na nabrežju, kjer je trg za butare, je še tudi povsem zimsko razpoloženje, kupiči se sneg, butare so pa razstavljeni na zelenilih tleh. Na veliko noč si se sploh nihče ne upa misliti.

— li Zvočni tehniki v Elitnem kinu Matice. Na številna pismena in ustrena vprašanja s strani občinstva sporoča uprava Elitega kina Matice, da je morala zvočne tehnike, ki so se ljudem tako priljubili, opustiti zaradi novega filmskega zakona; ravnato se je moral prenesti za mesec napovedani zvočni film »Ben Hur« na poznejsi čas. Toliko v blagohotno uvaževanje!

— li O Zikovem kvartetu so vsi časopisi polni hvale. Tako na primer piše pariski Figaro: Izvrstni umetniki, svoje inštrumente obvaldajo tako kakor znajo samo Cehi. Njihova igra je izrazita do največjih potankostib niansirana in se odlikuje z naravnost počitnem zvokom. Drug pariski list pa pravi: Redko kdaj srečamo, skupino godalnih inštrumentov, ki bi bila tako do popolnosti enota in tako izvrstna v muzikalnem pojmovanju in čustvovanju, kakor je Praski kvartet. V Parizu je pustil vse, katerih ne bomo nikdar pozabili. Drug časopis iz Lipskega pa pravi: Žika kvartet je prvoraveno udruženje štirih izrazitih, temperamentnih umetnikov s krvjo pravih čistih muzikov. Praski kvartet — Zikov kvartet nastopil po presledku treh let v Ljubljani zopet v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Zaigral nam bo Mozartov, Martinov in Borodinov kvartet. Vstopno v Matični knjigarni.

— li IX. delavski prostveni večer »Svobodek« v Zarjci se bo vršil drev

Albert Sorek

45

Cudodelni zdravnik

Roman

Rofosse je bil že napol pregovorjen. Fontemors je nadaljeval:

— Ničesar vam ne oditam. Že davno poznam vaš značaj in vem, da se zdrava pamet vedno umakne ogorčenju. Vi se udujate nemogočim sanjam, posebno pa vplivom, ki njih dalekosežnosti še ne poznate. Nočem, da bi obžaloval svojo prenaglojenost in se kesali svojih grevov, hočem samo, da vse dobro premislite in se mirno posvetujete z Emmo. Najina prisotnost tu je čisto naravna, pustite samo Onesima, pustiti Emmo, naj koketira s tem Maylianom, ki je ne bo nikoli vzel, prepustiti jo pogubnemu vplivu njene uboge matere, kajti blaznost je nalezljiva, potem, ko bo njeno srce strto in sanje njene mladosti uničeno, jo pa prepriča, da mora iskati tolaže v samostanu. V samostanu bi pa Emma umrla od dolgega časa, ker se ne zna boriti z izkušnjavami. In jesuiti bi pograbili njen premoženje; to je njen glavni cilj. To vem že davno.

Rofosse je vstal in zaklel:

— Dokler bom živ, se to ne bo zgodilo. Teh škandalov sem že do grla sit. Fontemors se je nasmehnil. Igra je bila dobljena. Takoj je jeli pihati svaku na dušo in mu dokazovati vse prednosti poroke njegove hčerke z Onesimom; njemu da gre samo za družabno življenje; sicer pa da noče ničesar, nobenih obveznosti, nobenih obljub.

— Vi ostanete gospodar; Emma naj se odloči sama, prstovoljno. Že v lastnem in njenem interesu in v imenu našega starega prijateljstva ne smete dovoliti, da bi kdo lazil za njo za vašim hrbotom. Ne smete dovoliti, da bi

Rofosse je omahnil na divan. Ti udarci so ga pretresli in zbegali. Tudi Fontemors sam ni mogel več naprej. Dvignil je očala na čelo in si obrisal udre oči. Potem je potisnil očala nazaj na oči in se obrnil k svakemu:

— No? — je vprašal mirno. — Ali nisem imel prav? Ali morete še dvomiti o intrigah svoje sestre? Ali ni to jasno? Nisem se spozabil v jezi. Mene se prokletstvo take tercijalke ne dotakne. Ali pa hočete vedeti, kaj mislim?

— Govorite! — je dejal Rofosse.

— No torej, dragi prijatelj, skrajni čas je lotiti se dela, če hočete Emmo izigrati iz kremljev tega Italijana. Mož, ki je prispeval k nam, da bi se recimo izprehal, je odpeljanec rimskih jezuitov in vaša sestra ga je poslala z Emmi; stavljam glavo, da ima ona svoje prste vmes. Njegov načrt je zelo enostaven. Odstraniti hoče Onesima, pustiti Emmo, naj koketira s tem Maylianom, ki je ne bo nikoli vzel, prepustiti jo pogubnemu vplivu njene uboge matere, kajti blaznost je nalezljiva, potem, ko bo njeno srce strto in sanje njene mladosti uničeno, jo pa prepriča, da mora iskati tolaže v samostanu. V samostanu bi pa Emma umrla od dolgega časa, ker se ne zna boriti z izkušnjavami. In jesuiti bi pograbili njen premoženje; to je njen glavni cilj. To vem že davno.

Rofosse je vstal in zaklel:

— Dokler bom živ, se to ne bo zgodilo. Teh škandalov sem že do grla sit. Fontemors se je nasmehnil. Igra je bila dobljena. Takoj je jeli pihati svaku na dušo in mu dokazovati vse prednosti poroke njegove hčerke z Onesimom; njemu da gre samo za družabno življenje; sicer pa da noče ničesar, nobenih obveznosti, nobenih obljub.

— Vi ostanete gospodar; Emma naj se odloči sama, prstovoljno. Že v lastnem in njenem interesu in v imenu našega starega prijateljstva ne smete dovoliti, da bi kdo lazil za njo za vašim hrbotom. Ne smete dovoliti, da bi

se kompromitirala. Če je Maylian pravljena vzeti jo in če je Emma s tem zadovoljna, se seveda midva s sinom umakneva; dokler si pa ne bomo na jasnen, ne smete dovoliti, da bi se skriva sestajala. V tem je preveč nevarnosti za nas vse in pred to nevarnostjo ne smete zatiskati oči.

— Prav pravite, — je pritril Rofosse.

Čez deset minut je stisnil Fontemors Rofosso roko in mu narekoval tole pisemo:

— Gospod!

Sprejem sem Vas kot poštenega moža, ker poznam Vaš položaj in ugled Vaše rodbine. Toda v danih razmerah in pri čustvih, ki ste jih pokazali, boste gotovo tudi sami razumeli, da bi Vas ne mogel več sprejeti, razen če bi Vas izvabil sprememati Vaš oče. Izvolute spreti itd.«

Pismo je prišlo v Barnevillje zjutraj, ko se je Maylianova rodbina baš pravljala k zajetu. Andre ga je povrnil prečital in prebedel. Moral je oditi od mize. Zbežal je na vrt; mati ga je našla tam vsega objokanega. Nežno ga je objela; ni si upala vprašati ga, kaj se je zgodilo.

— Uboga moje dete! Kaj je še vedno isti vzrok?

— Da, — je odgovoril. — Gospodično do Rofosse ljubim iz vsega srca. Nikoli se ne bom spriznjal z mislio, da bi vzele koga drugega. Vzeti mi jo hočejo in omožiti, toda to bi bila njena smrt.

Uboga mati še nikoli ni videla sina tako obupanega; prestrašeno je odstopila pred tem razdejanjem, ki ga je povzročila v njegovem prej takoj čisti duši strast, ki je ona ni razumela.

— Ne bo umrla, dragi sinko; pomiri se in ti tudi... sčasoma, — je zašepetal.

— Ne, ne! Nikoli! — je vzkliknil Andre.

Prestrašeni slušatelji so opazili, ka-

Tragična smrt slavnega zgodovinarja

Profesorja francoske zgodovine na Sorbonni Matthieza je zadebla med predavanjem kap

Velika predavalnica Sorbonne, ki se imenuje po slavnem francoskem zgodovinarju Amphitheatre Michelet, je bila 29. februarja pozorišče pretresljive tragedije. Tu predava profesorji zgodovine pariške univerze in predavalnici se zbere navadno 300 slušateljev. Amphitheatre Michelet je ena največjih predavalnic Sorbonne. 29. februarja je predaval znani francoski zgodovinar prof. Matthieza in med predavanjem ga je zadebla kap. Ker je to že drugi primer, da je zadebla profesorja med predavanjem in teži predavalnic kap, je bilo presenečenje slušateljev in tudi pariške javnosti tem večje.

Prof. Matthieza je začel predavati kakor običajno opoldne. Predavalnica je bila polna slušateljev in slušateljic, pa tudi drugih ljudi, ki so radi hodili poslušati predavanja priljubljenega in duhovitega učenjaka. Matthieza je predaval o francoski revoluciji in se posebno podrobno pečal s sovraštrom med Dantonom in Robespierrom. Točno je karakteriziral Robespierra in prebrisanega, zahrbtnega Dantona tako, da so ga poslušalci z velikim zanimanjem poslušali. V grobni tišini je predaval že pol ure. Posebno ko je govoril o svojem priljubljenem junaku Robespierru, je postajal vedno živahnejši, oči so se mu iskrile in bil je kakor prerojen. Slušatelji so bili kar zamaknjeni, tako lepo je profesor predaval. Kar je pa sredi stavka umolknil, še nekaj je zamrmral in napel vse sile, da bi stavek dokončal, pa ni šlo.

Prestrašeni slušatelji so opazili, ka-

ko se je profesorjev obraz izpremenil in naenkrat je nastala panika, nekateri študenti so stopili na hodnik in začeli klicati na pomoč. Tako so poklicali rešilno postajo in Matthieza so prepeljali na kliniko prof. Camota. Tam so zdravniki ugotovili, da je zadebla slavnega zgodovinarja zaradi razburljivega predavanja možganska kap. Med prevozom na kliniko je bil še živ, na kliniki je pa kmalu umrl, ne da bi se zavedel.

Pokojni prof. Matthieza je veljal za najboljšega poznavalca zgodovine francoske revolucije. Napisal je več znanstvenih del, ki so prevedena v mnoge taje jezike. V mladosti si je ranil oko in oslepil nanj, vendar je pa doslej začeljeni cilj, bil je sijajan govornik in predavalj. Kakršnih imajo celo svetovne univerze malo. Večino svojega življenjskega dela je posvetil rehabilitaciji Robespierri, ki ga je smatral za poštenega človeka v nasprotju z Dantom, o katerem je vedno govoril zelo zaničljivo. Tudi Matthiezevega prednika, zgodovinarja Edmonda Donata, je zadebla v isti predavalnici med predavanjem kap.

Z DVEH FAKULTET

Medicina: Ne, kolega, poljubljati me ne smete. Mi zdravniki vemo, da se s poljubljanjem prenašajo mikrobi.

Filozof: Draga kolegica, mi filozofi pa vemo, da ognjevitvo poljubljivanje vse mikrobe uniči.

> Mali oglasi <

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih Za odgovor znakom! Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo. Našmarni oglasi. Dén 5 —

PISALNO MIZO

kupim. Ponudbe z navedeno cene in opisa pod »Pisalna miza« 1100 na upravo »Slov. Narod«.

MREŽE ZA POSTELJE

izdeluje najceneje točno po načrtu ter jih sprejema tudi v popravilo v lesenihi in železničnih okvirjih tvrdka Pavel Strgulec, Ljubljana, Gospodarska c. 18 (Kolizej) poleg skladišča »Alkok«. 125/L

PISALNI STROJ

»Pisalni stroj« 1101 na upravo kupim, dobro ohranjen, v zabočku, da se dobro zaklene.

Ponudbe z navedeno cene pod »Slov. Narod«.

MED

zajamčeno prsten, hojev za bolne na pljučih, ajdov za perico, cvetični in žajbljev nudi.

Društvena čebelarna, Ljubljana, Vošnjakova ulica 8, v bližini gostilne Novi svet. 21/T

STAREJSA OSEBA

trgovske stroke išče službo v prodajalni kruha. Gre proti nizki placi; tudi na deželo. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Priložnost 1088«.

YOGURT

bolgarsko kislo mleko, vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekarna, Dunajska cesta 17 (poleg kavarne Evropa). Po želji dostavlja tudi na dom.

ZGANJE

dam za dobro ohranljeno motorno kolo. Mirklo Grad, Drogomel, pošta Domžale. 1102

DIN 125.

1 m³ žaganih bukovih drv prima kakovosti nudi — Velepič, Sr. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708. 23/T

VOLNO ZA MODROCE

zelo poceni prodaja šega, Cankarjevo nabrežje 5/L. 1066

ČEVLJI

N A O B R O K E

»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere)

19/T

MLAD GOSPOD

s stalno službo želi znanja z inteligentno samostojno domo od 18 do 25 let staro. Dopis je poslat na upravo »Slov. Narod« pod »Začetek spomladic«. 1111

Knafljeva ul. 9

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri

Hranilnica dravske banovine

prej Kranjska hranilnica

Ljubljana

Najvarnejša naložba denaria, ker jamči za vse vloge

Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Zahvala

Ob težki izgubi našega ljubljene nepozabnega

Miloša

se vsem za izraženo sočutje najiskrenje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovčini, primariju g. dr. Blumauerju za neumoran trud za časa bolezni kakor tudi v njegovih poslednjih urah, družini Fleretovi za požrtvovljeno skrb in nego, direktorju g. Reinerju, profesorskemu zboru in pevskemu zboru Tehnične srednje šole, sokolskemu pevskemu zboru v Kranju, g. Kosu za v srce segajoči tovariški poslovilni govor ob odprttem grobu, sošolcem in prijateljem, pisarniškemu občju in nastavljenjem, dalje vsem darovalcem krasnega cvetja kakor tudi vsem, ki so od blizu in daleč prišli v tako častnem številu, da ga spremijo na njegovi zadnji poti.

Kranj, 9. marca 1932.

A. Adamčevi

ILUSTROVANA REVIJA

»SVIJET« knjige III. do X. letnik 1927-1930, nevezan, dobro ohranjen, ugodno naprodaj. Ugodna prilika za knjižnice in čitalnice. Naslov v upravi »Slov. Narod«.

1110

HOTEL-RESTAVRACIJA

z odkupom delnega inventarja se odda takoj. Potreben kapital — hranilna knjiga 300.000 Din. Ponudbe podružnica »Slo. Narod«, Maribor pod »Tako«.

1099

TELEFON 2059

P R E M O G

S U H A D R V A

Pogačnik, Bohoričeva 5.

29/L

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Aleksandrova c. 2

ČESKOSLOVAŠKI KONZULAT

PUTNIK, Dunajska cesta

13. — 20. marca 1932

Svetovni velesejem

na katerem so zastopani

narodi in države

13. — 20. marca 1932

Svetovni velesejem

na katerem so zastopani